

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Pardubice

Inspekční zpráva

Gymnázium, Lanškroun, nám. Jana Marka Marků 113

nám. Jana Marka Marků 113, 563 12 Lanškroun

Identifikátor: 600 013 057

Zřizovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 - Malá Strana

Školský úřad Ústí nad Orlicí, Špindlerova 1167, 562 01 Ústí nad Orlicí

Termín konání komplexní inspekce: 18. říjen - 22. říjen 1999

Čj.	105 308/99-2080
Signatura	kj5zt201

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení kvality vzdělávání

Český jazyk a literatura

Časová dotace předmětu odpovídá schválenému učebnímu plánu. V septimě sedmiletého studia je dotace posílena o 1 hodinu týdně. Zvýšení hodinové dotace v posledním ročníku studia je účelné. Žáci posledních ročníků mají navíc možnost navštěvovat volitelný seminář literárně filozofického zaměření, v němž jsou díla významných autorů interpretována v širších souvislostech. Učivo je do jednotlivých ročníků rozčleněno dle schválených vzdělávacích programů pro čtyřletá a víceletá gymnázia. Učební osnovy jsou plněny.

Veškeré hodiny českého jazyka a literatury jsou vyučovány plně odborně a pedagogicky způsobilými učiteli, což se kladně odráží na kvalitě výuky. Výuka českého jazyka probíhá v kmenových učebnách, které jsou vybaveny standardním způsobem a jsou vhodně i esteticky uspořádány. Učebny jsou často vyzdobeny vlastními pracemi žáků. Přestože učebny vytvářejí kulturní prostředí, podnětnost prostředí a jeho zaměření právě pro výuku českého jazyka je jen na průměrné úrovni. Odborná učebna jež by mohla sloužit výuce českého jazyka a literatury, ve škole chybí. Ve škole je žákům i učitelům k dispozici školní knihovna, jejíž fond odborné literatury i beletrie je průběžně doplňován.

Ve sledovaných hodinách vyučující používali metody a formy výuky, které byly adekvátní jak věku žáků, tak i cílům předmětu. Výuka byla řízena převážně účelně a efektivně. Z vyučovacích metod převažovala forma rozhovoru a problémového rozhovoru, vyučující vedli žáky k samostatnému myšlení, k vlastním závěrům a formulacím. V hospitovaných hodinách byly předneseny referáty, byla interpretována některá literární díla, v několika případech vyučující vhodně a funkčně upozornili žáky na živost a aktuálnost odkazu starších autorů, na platnost jejich myšlenek v dnešním světě. V hodinách byly pro práci s textem využívány především učebnice a další připravené materiály pro samostatnou práci žáků. Vyučovací čas byl využíván účelně, žáci byli vedeni ke správnému a spisovnému vyjadřování. Didaktická technika nebyla v žádné z hospitovaných hodin použita.

Žáci byli v průběhu vyučovacích hodin vhodně motivováni, a to zejména v hodinách literatury. Při interpretacích textů a řešení problémových úkolů byli žáci vyučujícími citlivě vedeni a jejich výkony byly objektivně hodnoceny. Hodnocení bylo převážně pozitivní a respektovalo individuální schopnosti žáků. Mezipředmětové vztahy jsou rozvíjeny zejména s občanskou výchovou, základy společenských věd a dějepisem.

Metody výuky, které byly použity v hospitovaných hodinách, rozvíjely samostatné myšlení žáků a ve značné míře podporovaly komunikativní dovednosti žáků. Přitom měli žáci v hodinách i dostatečně velký prostor pro vyjádření vlastních názorů, které byli schopni obhájit. Verbální i neverbální komunikace vyučujících byla na dobré úrovni.

Plánování a příprava výuky byly velmi dobré.

Podmínky výuky byly dobré.

Organizace, formy a metody výuky byly velmi dobré.

Motivace a hodnocení byly velmi dobré.

Interakce a komunikace byly velmi dobré.

Celkově je výuka českého jazyka a literatury velmi dobrá.

Anglický jazyk

Časová dotace v anglickém jazyce odpovídá schválenému učebnímu plánu, všichni vyučující dodržují zpracovaný časový harmonogram probíraného učiva. Kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky je zajištěna používáním moderních učebnic, jejichž obsah je téměř totožný a umožňuje využívání více projektů vedle sebe. Kromě povinné výuky anglického jazyka je ve škole zařazen volitelný předmět konverzace v anglickém jazyce.

Výuka předmětu probíhá buď v kmenových učebnách nebo ve speciální učebně, která je vybavena videorekordérem, televizí a nástěnnými jazykovými obrazy. Magnetofony si vyučující přinášejí do vyučovacích hodin s sebou. Učební prostředí, ve kterém výuka angličtiny probíhá, působí esteticky a upraveně.

Struktura hodin odpovídá výukovým cílům a věku žáků. Vyučující používají při výuce různých vyučovacích metod, převládá především řízený rozhovor. Jsou používány moderní jazykové učebnice, které kladou především důraz na komunikativní dovednosti. K nácviku poslechu a výslovnosti je využíván především magnetofon. Organizace výuky a její diferenciací v prvním ročníku čtyřletého studia a v primě osmiletého studia umožňuje i zapojení žáků, kteří se učí předmětu prvním rokem.

Žáci byli motivováni průběžně během celé vyučovací hodiny. Hodnocení se provádí na základě výsledků ústního a písemného zkoušení.

Komunikace mezi učiteli a žáky je založena na vzájemné důvěře, žáci mají o předmět přirozený zájem vyplývající z jeho budoucího uplatnění i z výběrového charakteru školy.

Plánování a příprava výuky byly velmi dobré.

Podmínky výuky byly velmi dobré.

Organizace, formy a metody výuky byly velmi dobré.

Motivace a hodnocení žáků byly velmi dobré.

Interakce a komunikace byly velmi dobré.

Celkově je výuka předmětu anglický jazyk velmi dobrá.

Německý jazyk, konverzace v německém jazyce

Časová dotace předmětu odpovídá schválenému učebnímu plánu pro gymnázia, tematické plány vyučujících jsou v souladu s osnovami předmětu. Hospitované hodiny německého jazyka a předmětu konverzace v německém jazyce byly učiteli řádně připraveny a zajištěny vhodnými učebními pomůckami.

Výuka německého jazyka je plně kvalifikovaná, všichni vyučující mají požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost. Vyučování probíhá dle možností v odborné učebně, která skýtá vhodné zázemí. Některé hodiny jsou vyučovány v kmenových učebnách (v důsledku rozvrhových a prostorových omezení) s využitím vhodných pomůcek. Ve vyučovacích hodinách jsou používány různé schválené tituly učebnic, učitelé využívají převážně učebnici „Sprechen Sie deutsch“, která nejlépe odpovídá moderním metodám výuky.

Množství informací odpovídalo svou náročností příslušné věkové kategorii žáků. V některých hodinách byla dle individuality vyučujícího patrná větší pestrost a schopnost improvizace (v pozitivním slova smyslu) ve výběru metod, jinde byla evidentní snaha o vyžadování exaktní přesnosti. Byl uplatňován individuální přístup k žákům, žáci byli hravou formou vedeni k odhalování vlastních chyb a odstranění slabin. Hospitované hodiny byly systematicky připravené. Výklad učiva byl proveden bez odborných nedostatků, vyučující dbali na soulad

zvukové i mluvnické složky jazyka. Paradoxem (dle sdělení vyučujících a poznatků z hospitací) je ochota akceptovat fonetický systém němčiny spíše mladšími ročníky, se vzrůstajícím věkem ochota napodobení zvukové stránky cizího jazyka spíše klesá.

Vyučovací hodiny byly většinou vhodně motivovány a podle možností byly využity také mezipředmětové vztahy (životní prostředí, sportovní aktivity apod.). Chyby žáků byly učiteli průběžně korigovány. Základní psychohygienické zásady byly respektovány. Třídy se pro výuku cizích jazyků dělí na skupiny, které početně odpovídají reálným možnostem školy. Ze sledovaných hodin bylo možné odhadnout míru soustavnosti přípravy žáků, či jejich návyky. Konkrétní výkony žáků nebyly během hospitací hodnoceny. Prověřování znalostí zahrnovalo pouze frontální opakování bez konkrétního ohodnocení. V prověřování přípravy žáků na hodiny německé konverzace se projevovala nárazovost (dohodnuté kontrolní testy). Ovládnutí cizího jazyka je však do značné míry otázkou soustavné přípravy, průběžného procvičování lexikálního a gramatického materiálu.

Verbální i neverbální komunikace vyučujících byla ve většině hodin na dobré úrovni.

Plánování a příprava výuky byly velmi dobré.

Podmínky výuky byly velmi dobré.

Organizace, formy a metody výuky byly velmi dobré.

Motivace a hodnocení byly velmi dobré.

Interakce a komunikace byly velmi dobré.

Celkově je výuka německého jazyka a konverzace v německém jazyce velmi dobrá.

Matematika, fyzika

Oba předměty jsou vyučovány v hodinových dotacích schválených učebních plánů, které jsou upraveny v rámci dovolených úprav a dle požadavků předmětových komisí. Všichni učitelé mají zpracovány tematické plány, které jsou schváleny ředitelkou školy. Při tvorbě plánů jsou respektovány mezipředmětové vztahy mezi matematikou, fyzikou a chemií. Kontinuita výuky předmětů mezi jednotlivými ročníky je zajištěna. Škola nabízí žákům v posledních dvou ročnících studia volitelné předměty matematický seminář a přírodovědný seminář. Žákům prvního ročníku čtyřletého studia je nabízen nepovinný předmět cvičení z matematiky za účelem sjednocení vstupních vědomostí žáků. Výukové cíle jsou vhodně stanoveny a odpovídají standardu vzdělávání gymnázia. Ve sledovaných hodinách byla bezprostřední příprava učitelů v souladu s učebními osnovami, všechny hodiny byly řádně připravené a promyšlené. V rámci provedených hospitací a pohovorů s vyučujícími bylo zjištěno, že vedení školy dbá na perspektivní přípravu učitelů a její zkvalitnění. Podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků a jejich účast na vzdělávacích akcích.

Ve škole je v maximální možné míře využíváno odborné a pedagogické způsobilosti učitelů. Matematiku a fyziku vyučují učitelé (až na jeden případ), kteří splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti ve smyslu Vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Výukové prostory pro fyziku tvoří učebna fyziky, tzv. technická učebna a kmenové učebny. Vyučující mají k dispozici kabinet fyziky. Vybavení obou učeben je průměrné úrovně, převládají učební pomůcky staršího data výroby. Situace je řešena pravidelným doplňováním videotéky o další videokazety, kterými je vhodně doplňován výklad nového učiva. S ohledem na finanční možnosti školy jsou postupně modernizovány náročnější učební pomůcky. Výuka matematiky probíhá v kmenových učebnách, učební pomůcky pro matematiku mají standardní úroveň. Vyučování probíhá v esteticky upravených učebnách, ve

společných prostorách školy je vhodně vystaven obrazový materiál, který slouží k prodloužené expozici učiva. Učitelé mají k dispozici dostatek odborné literatury. Škola využívá nabídek nakladatelství Prometheus Praha a pro výuku jsou vyučujícím k dispozici ucelené řady učebnic matematiky a fyziky.

Při opakování učiva z předchozích hodin i během výkladu nové učební látky byly použity vhodné metody a prostředky, pracovní tempo bylo přiměřené věku žáků. U hospitovaných hodin převládaly vyučovací hodiny klasického typu (opakování minulého učiva, písemné zkoušení, výklad nové látky, procvičování, zadání domácího úkolu a závěrečné shrnutí na konci hodiny). V hodinách, ve kterých byl prováděn výklad nového učiva byla vhodně využívána práce žáků s učebnicí. Při výuce jsou zohledňovány individuální schopnosti žáků, v některých třídách byl vymezen prostor pro předvedení alternativních způsobů řešení příkladů. Žáci jsou vedeni nenásilnou formou ke schopnosti aplikovat učivo. Učitelé využívají dalších zdrojů informací (např. ve fyzice odkazy na články v odborných časopisech). Ve všech sledovaných hodinách byla efektivně využita vyučovací doba, vyšší pracovní tempo bylo zaznamenáno v hodinách nižších tříd víceletého gymnázia. Kladné hodnocení si zaslouží snaha vyučujících o používání správné odborné terminologie žáky, zdůrazňování a opakování základních matematických operací, fyzikálních pojmů, hledání vzájemných souvislostí, vedení žáků k efektivnímu řešení úloh. V rámci hospitační činnosti nebyly zjištěny závažné chyby odborného charakteru, pouze drobné nepřesnosti, které byly patrně způsobeny nervozitou vyučujících.

Vhodné motivování žáků během hospitací se výrazněji projevilo v nižších ročnících, ve kterých byla zaznamenána větší aktivita žáků během celé vyučovací hodiny. Ve všech hodinách vládla dobrá pracovní atmosféra, která je ovlivněna vhodnými přístupy učitelů k žákům. V několika hodinách bylo provedeno ověřování předchozích znalostí formou písemných kontrolních prací, písemným výpočtem příkladů, frontálním opakováním. Zadání příkladů a formulace otázek u kontrolních prací byly zaměřeny na vzájemné souvislosti v učivu a na jeho aplikaci v praktických příkladech. Výsledky učení jsou průběžně vyhodnocovány na základě výsledků písemných prací žáků, ústního zkoušení, podrobným hodnocením protokolů z laboratorních cvičení z fyziky, ve kterém se vhodně využívá metody práce s chybou. Hodnocení žáků je prováděno ve většině případů s pozitivním zaměřením, jsou respektovány individuální dispozice žáků.

Ve všech hospitovaných hodinách byl zaznamenán kultivovaný projev vyučujících. V převážné míře se projevovala snaha o rozvíjení komunikativních schopností žáků. Vyjadřovací schopnosti některých žáků ještě nedosahují požadované úrovně; v některých hodinách nebyli žáci vedeni k slovnímu doprovodu při řešení příkladů u tabule, kterým se pěstuje návyk na používání správné odborné terminologie.

Plánování a příprava výuky byly velmi dobré.

Podmínky výuky byly dobré.

Organizace, formy a metody výuky byly velmi dobré.

Motivace a hodnocení byly velmi dobré.

Interakce a komunikace byly velmi dobré.

Celkově je výuka matematiky a fyziky velmi dobrá.

Biologie, chemie

Všechny hodiny byly řádně připraveny. Časová dotace ve sledovaných předmětech odpovídá učebnímu plánu, členění učiva do jednotlivých ročníků vychází ze schválených učebních osnov, učivo na sebe navazuje a je zajištěna kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky. Výukové cíle odpovídaly ve sledovaných hodinách biologie stanovenému obsahu vzdělávacího programu a úrovni žáků. Vyučující prokazovali vysokou míru pedagogické a odborné připravenosti na vyučování. V některých ročnících se v předmětu chemie dohání časové zpoždění podle tematického plánu v důsledku probírání učiva ještě z minulého školního roku (nemoc učitele). Ve vyšších ročnících mají žáci možnost výběru volitelných předmětů (seminář z biologie, přírodovědný seminář).

Personální podmínky jsou výborné, všichni vyučující daných předmětů jsou odborně a pedagogicky způsobilí. Výuka probíhá v odborných učebnách, které jsou dobře vybavené pomůckami a didaktickou technikou. Pro biologii je k dispozici laboratoř, ve které se vyučují praktická cvičení. Laboratoř chemie není, využívá se odborná učebna, kde je částečně laboratoř zřízena. V biologii se hojně využívá didaktická technika (videokamera, uzavřený televizní okruh, zpětný projektor) jak v učebně, tak i v laboratoři. Využití didaktické techniky v chemii je omezené. Oba vyučovací předměty mají bohaté zázemí pomůcek, odborné literatury a přístrojové techniky, ne ve všech hodinách je náležitě využito. Podnětné prostředí není jen v prostorách učeben a laboratoře, ale i v přilehlé chodbě, kde jsou vystaveny přírodniny, obrazový materiál a jiné pomůcky. Žáci mohou využívat těchto prostor jak ke studiu, tak k prezentaci vlastních prací a sběrů.

V hospitovaných hodinách se nejčastěji používalo metody výkladu s rozhovorem. Vyučující dávali v průběhu sledovaných hodin přednost metodám, které vedou k samostatnému a aktivnímu učení. Vedli žáky k vyhledávání informací, k jejich třídění podle důležitosti, k různým formám zpracování, k jejich využití v komunikaci a při řešení problémů. Nad pamětným učením převládaly postupy aplikace, analýzy a hodnotících soudů. V řadě případů byla využívána metoda projektového vyučování. Při prezentování jejich výsledků docházelo k integraci poznatků z různých předmětů a k procvičování různých forem komunikace. Během diskuze byli žáci vedeni k formování názorů a postojů na obsah učiva, který překračoval svým významem rámec odborné disciplíny. Dbalo se na srozumitelnost a přiměřenost věku, byl kladen důraz na vzájemné souvislosti. Ve výuce bylo pamatováno na vysvětlování cizích pojmů, žáci dostávali prostor k vyjádření svých názorů. V některých hodinách byla nedoceněna složka názornosti a efektivnost hodiny. Vyučující dbali na využívání dalších zdrojů informací (samostatné referáty žáků). Žáci jsou vedeni ke schopnosti aplikovat teoretické vědomosti v praktickém životě. V praktických cvičeních se dbalo na samostatnost, práci s laboratorní technikou a vyvozování vlastních závěrů; pro každou pracovní skupinu jsou k dispozici návody na provedení cvičení a stanovené úkoly.

Ve většině hodin se využívalo vhodně vstupních motivačních metod, pamatuje se na mezipředmětové vztahy hlavně v biochemických partiích. Velmi dobře se uplatňovala v hodinách biologie motivace aktualizací učiva (zkušenosti žáků z mimoškolních aktivit, exkurzí). Pochopení látky se ověřuje jednak při vlastním výkladu dotazy a rozhovorem, pravidelně pak ústním zkoušením a testy. Při hodnocení je vedle znalostí oceňována snaha žáka a jeho pokrok. Dokladem dobré motivace je úspěšná účast žáků v celé řadě soutěží a olympiád přírodovědného charakteru. Také volitelnost předmětů u maturitní zkoušky je velmi častá. Ve školním roce 1998/99 maturovalo z chemie 8 žáků, z biologie také 8 žáků z celkového počtu 49 maturujících žáků.

Osobnost žáka se respektuje, vyučující dovedou zpestřit výuku humorem. Ze vzájemné

komunikace je patrné, že existuje důvěra mezi vyučujícími a žáky. Učitelé jak svými otázkami, tak prostorem pro vyjádření vlastních názorů žáků vytvářejí vhodné podmínky pro diskuzi a dovedou využít odpovědi k dalšímu rozvíjení myšlenek. Žáci projevují pozitivní vztah k výuce. Verbální i neverbální komunikace učitelů je na velmi dobré úrovni, většina projevů je vysoce kultivovaná.

Biologie

Plánování a příprava výuky byly velmi dobré.

Podmínky výuky byly velmi dobré.

Organizace, formy a metody výuky byly velmi dobré.

Motivace a hodnocení žáků byly velmi dobré.

Interakce a komunikace byly vynikající.

Celkově je výuka předmětu biologie velmi dobrá.

Chemie

Plánování a příprava výuky byly dobré.

Podmínky výuky byly dobré.

Organizace, formy a metody výuky byly dobré.

Motivace a hodnocení žáků byly velmi dobré.

Interakce a komunikace byly velmi dobré.

Celkově je výuka předmětu chemie dobrá.

Informatika a výpočetní technika, programování

Předměty jsou vyučovány v časové dotaci odpovídající schváleným učebním plánům pro gymnázia. Z rozhodnutí ředitelky školy je výuka zařazena i do 5. ročníku víceletého studia v časové dotaci 1 hodina týdně. Dále je ve vyšších ročnících (6. a 7. ročník víceletého studia a 3. ročník čtyřletého studia) vyučován předmět programování. V plánování výuky je zajištěna její kontinuita. Plánování výuky je orientováno především na zvládnutí základních principů a správných návyků v nižších ročnících a tím vytváření předpokladů pro následné řešení komplexnějších úkolů v ročnících vyšších. Stanovené výukové cíle jsou náročné, ale odpovídají možnostem žáků.

Výuku předmětu ve všech skupinách zajišťuje jediná vyučující s požadovaným vzděláním. Materiálně technické podmínky výuky jsou na dobré úrovni. V jediné učebně je obvykle dle počtu žáků k dispozici odpovídající počet počítačových stanic, které jsou propojeny v síti (OS Novell Netware). Jednotlivé stanice (CPU 486 DX 66/80, RAM 32 MB) jsou bezdiskové, ze serveru (CPU Pentium 350 MHz, RAM 128 MB, HDD 4,3 GB + 1,2 GB) se bootuje operační systém Win95 a spouští všechny programy (např. Microsoft Office 97, Borland Pascal 7.0, Borland Delphi 3.0, Zebra Win 1.5). Přístup na Internet je pouze v kabinetu výpočetní techniky a kanceláři školy. Seznámení s jeho ovládnutím v minulosti probíhalo pouze v omezené míře po malých skupinách žáků. V současné době je připravováno zlepšení přístupu na síť Internetu instalací pevné linky nebo bezdrátově s umožněním práce na jednotlivých stanicích v učebně. Uspořádání monitorů vůči žákům (počítačové stanice jsou umístěny do tvaru „O“) odpovídá psychohygienickým zásadám, prostředí je čisté a estetické. Pro teoretickou výuku výpočetní techniky, bez využití počítačových stanic, však není prostředí z psychohygienického hlediska pro všechny žáky vhodné. Pro tuto výuku je však v učebně pouze 8 vhodných pracovních míst, ostatní žáci pracují v omezeném prostoru u stolů s technikou. Ve 3. ročníku víceletého gymnázia poskytuje škola žákům potřebnou literaturu, vyšším ročníkům je příslušná literatura doporučena. K používané literatuře mají žáci rovněž

přístup na jednotlivých stanicích v softwarové podobě.

V rozvrhu hodin jsou vyučovací hodiny předmětů obvykle uspořádány jednotlivě, pouze výjimečně jsou zařazeny dvouhodinové bloky. Výuka je vedena po skupinách žáků (třídy jsou děleny na dvě skupiny). Ve výuce byl využíván zpětný projektor v kombinaci s bezprašnou tabulí. Rovněž byly využity i názorné pomůcky skutečných součástí, prospekty apod. V rámci hospitační činnosti nebyly zjištěny odborné nedostatky. Ve vedení výuky byly však po stránce pedagogické (didaktické) v některých hodinách ojediněle identifikovány méně vhodné prvky (např. monotónnost hlasu, nedůslednost kontroly dosažených výsledků žáky, výklad orientovaný na jednoho žáka, nezabezpečení přísunu čerstvého vzduchu, menší velikost písma na použitých průsvitkách), které snižovaly efektivní využití vyučovací hodiny. V průběhu řešení zadaných úloh vyučující sledovala činnost jednotlivých žáků a individuálně poskytovala pomoc při řešení úkolů. Žákům byl umožněn alternativní způsob řešení úloh a byli vedeni ke schopnosti aplikovat učivo.

V hospitovaných hodinách byl zřejmý aktivní přístup žáků, a to i při jejich menší průběžné motivaci. Mezi motivační faktory v některých hodinách patřilo především zdůraznění významu získaných znalostí pro praktické využití. Výchozí znalosti a dovednosti žáci prokazovali při zkoušení i řešení nových úkolů. Zkoušení (ústní i písemné) mělo zpětnovazební charakter jak pro učitele, tak i pro samotné žáky. Ve znalostech žáků nebyly identifikovány závažné nedostatky. Formulování otázek při zkoušení i v průběhu výkladu bylo zaměřeno na vzájemné souvislosti a aplikace učiva. K pozitivům patřilo především podrobné zhodnocení výkonu žáka po jeho zkoušení a zřetelná klasifikace pedagogem. V některých hospitovaných hodinách nebylo provedeno závěrečné hodnocení a shrnutí, popř. bylo provedeno v minimálním rozsahu bez většího významu.

Vystupování a chování žáků bylo slušné, bez významných nedostatků. Ve výuce byl obvykle vymezen prostor pro vyjádření vlastních názorů. V průběhu vyučovacích hodin byl zřejmý pozitivní vztah žáků k předmětu a dobrá pracovní atmosféra. Vlastní projev pedagoga byl srozumitelný, kultivovaný a přátelský.

Plánování a příprava výuky byly vynikající.

Podmínky výuky (personální, materiální, psychohygienické) byly velmi dobré.

Organizace, formy a metody výuky byly velmi dobré.

Motivace a hodnocení žáků byly dobré.

Interakce a komunikace mezi žáky navzájem a mezi žáky a pedagogy byly velmi dobré.

Celkově je výuka předmětu informatika a výpočetní technika velmi dobrá.

Tělesná výchova

Předmět je vyučován v 1. - 4. ročníku víceletého studia ve tříhodinové časové týdenní dotaci a v ostatních ročnících víceletého a čtyřletého studia gymnázia ve dvouhodinové časové dotaci. Dotace odpovídá schváleným učebním plánům. Stanovení výukových cílů, rozvržení učiva a kontinuita výuky jsou odrazem materiálně technického zázemí a aktuálního složení tříd (skupin). K základním plánovaným cílům patří především seznámení s jednotlivými sporty a současné vytvoření pozitivního vztahu k pohybu a sportu.

Výuka předmětu je zabezpečena 3 pedagogy (1 se zkrácenou mírou vyučovací povinnosti, tj. 6 vyučovacích hodin), v 54 % hodin pedagogy s úplnou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Škola disponuje materiálně technickými podmínkami, které umožňují realizovat výuku. Součástí tohoto zázemí je malá tělocvična s omezeným vybavením náradím, posilovna a sociální zázemí (šatny, sprchy). Škola dále smluvně využívá nedaleké 2 tělocvičny

(Integrovaná střední škola /ISS/, „Dělnický dům“). Především moderní velká tělocvična ISS zlepšuje vlastní materiálně technické zázemí školy. V jednotlivých prostorách je udržován pořádek, prostředí je vesměs čisté a estetické. Kvalitativně různé zázemí pro hygienu (dle použité tělocvičny) nebylo žáky ve větší míře využíváno a provedení hygieny nebylo pedagogy v závěru hodin tělesné výchovy výrazněji vyžadováno. Výuka tělesné výchovy je organizována v týdenním rozvrhu hodin minimálně v jednom dvouhodinovém bloku. Případná třetí vyučovací hodina je v rozvrhu zařazena jednotlivě. Třídy jsou děleny na 2 skupiny, zvláště chlapci a dívky.

Ve všech hospitovaných hodinách byla výuka účelně řízena, stavba hodin odpovídala stanoveným výukovým cílům. Bez dostatečného rozcvičení nedocházelo k provádění náročnějších pohybových prvků, bylo dbáno na bezpečnost žáků, v některých hodinách byly řazeny relaxační přestávky. Vyučující v daných podmínkách obvykle efektivně využívali časovou dotaci vyučovací hodiny. Výuka probíhala bez odborných a věcných nedostatků.

Přes viditelné uplatňování motivačních prvků, nebyla jejich účinnost vždy u všech žáků zaznamenána. Motivačním prvkem byly i uváděné příklady z praktického života (při průpravě prvků sebeobrany či karate). Vyučující ověřovali vstupní dovednosti žáků, na jejichž základě byl realizován další výběr činností. Zadávaný úkol byl vždy řádně vysvětlen a obvykle názorně pedagogem předveden. Průběžně bylo sledováno zvládnutí jednotlivých úkolů, zásadní nedostatky byly obvykle identifikovány a žáci byli vedeni k opravě. Žákům byla poskytována pomoc, zadávané úkoly byly v daných podmínkách a k věku žáků přiměřené. Byly respektovány individuální dispozice žáků, v některých případech byla oceňována snaha a úspěšné zvládnutí zadaných úkolů.

Dohodnutá pravidla komunikace mezi žáky a učitelem byla obvykle respektována. Drobné projevy nežádoucího chování byly účinně eliminovány. V projevu učitelů nebyly identifikovány nedostatky. V hodinách vedených pedagogem s kvalifikací neodpovídající požadavku úplné pedagogické způsobilosti nebyly zjištěny nedostatky, které by ovlivňovaly kvalitu výuky tělesné výchovy. Výrazná většina žáků v hospitovaných hodinách projevovala k výuce pozitivní vztah.

Plánování a příprava výuky byly vynikající.

Podmínky výuky (personální, materiální, psychohygienické) byly velmi dobré.

Organizace, formy a metody výuky byly velmi dobré.

Motivace a hodnocení žáků byly velmi dobré.

Interakce a komunikace mezi žáky navzájem a mezi žáky a pedagogy byly vynikající.

Celkově je výuka předmětu tělesná výchova velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Na základě hodnocení 48 hodin hospitací u 20 učitelů v 11 předmětech, kontroly pedagogické dokumentace, studia dalších dokladů a na základě rozhovorů s pedagogickými pracovníky je kvalita vzdělávání velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Při tvorbě koncepce vycházelo ředitelství školy z hlavních záměrů:

- všestranná příprava žáků pro přijímací řízení na vysoké školy, jejich postupná specializace od kvinty víceletého studia a od 2. ročníku čtyřletého studia,
- vytvoření základních předpokladů pro zařazení absolventů školy do praxe, v případě, že nebudou pokračovat v dalším studiu (např. výuka předmětu základy administrativy, obsluha počítačů),
- důraz na vědomosti a dovednosti v cizích jazycích a matematice.

Ve škole jsou vyučovány obory, které jsou v souladu s Rozhodnutím MŠMT ČR o zařazení do sítě škol čj. 32 725/98-21 ze dne 3. prosince 1998; studijní obor 79-41-K Gymnázium, denní studium s délkou studia 7 roků (dobíhající studium, 2 ročníky, 62 žáků), 8 roků (5 ročníků, 146 žáků) a 4 roky (3 ročníky, 89 žáků).

Výuka probíhá podle schválených učebních plánů, které jsou upraveny v rámci povolených možností ředitele. Úpravy jsou prováděny uvážlivě po předchozím projednání v předmětových komisích.

Specifické potřeby a zájmy žáků jsou zohledňovány v rozpracování učebních plánů do nabídky volitelných a nepovinných předmětů.

Budoucí specializace žáků je zčásti ovlivněna výběrem volitelných předmětů. Ve školním roce 1999/2000 nabízí škola volitelné předměty: programování, základy administrativy, biologický seminář, konverzace z anglického jazyka, matematický seminář, společenskovední seminář, přírodovědný seminář, konverzace z německého jazyka.

Žáci mohou navštěvovat 3 nepovinné předměty: cvičení z matematiky pro 1. ročník čtyřletého studia, ruský jazyk a francouzský jazyk.

Pro každý školní rok zpracovává vedení školy „Plán práce na školní rok“, který obsahuje harmonogram akcí v jednotlivých měsících. Na tento dokument navazují plány jednotlivých předmětových komisí. Každý vyučující zpracovává tematické plány, které jsou podepsány ředitelkou školy.

Plnění všech termínů je ředitelstvím kontrolováno, všechny akce jsou na poradách pedagogických pracovníků vyhodnocovány.

Plánování je velmi dobré.

Organizování

Na řízení školy se podílejí ředitelka školy a její zástupce. Ředitelka byla do funkce jmenována na základě výsledku konkurzního řízení v roce 1992 (jmenovací dekret MŠMT ČR čj. 16 509/92-24 ze dne 4. května 1992). V roce 1998 prošla periodickým hodnocením ředitelů podle Pokynu ministra školství, mládeže a tělovýchovy čj. 27 251/95-42 ze dne 18. prosince 1995. Zástupce ředitele vykonává svou funkci od roku 1985. Oba vedoucí pracovníci jsou odborně a pedagogicky způsobilí pro výuku ve střední škole.

Poradním orgánem ředitelky jsou předmětové komise a výbor Sdružení rodičů a přátel Gymnázia Lanškroun, který je tvořen zástupci rodičů z jednotlivých tříd školy. Rodiče spolupracují s vedením školy zejména při organizaci školních akcí (ples školy, ústní maturitní zkoušky, sportovní kurzy apod.), při úhradě poloviny nákladů na realizaci srovnávacích testů

(např. testy SCIO, Kalibro), při upevňování pozic školy na veřejnosti.

Informační systém vychází z organizačního uspořádání a je funkční. K potřebným informacím je zajištěn přístup, důvěrné informace jsou zabezpečeny proti zneužití.

Hlavní prvky vnitřního informačního systému tvoří písemné organizační pokyny, nástěnné tabule pro pedagogické pracovníky ve sborovně a vitríny pro žáky ve společných prostorách školy.

Informovanost rodičů (zákonných zástupců) je zajištěna prostřednictvím písemných sdělení ve studijních průkazech žáků, pořádáním třídních schůzek (3 krát za školní rok u maturitních tříd, u ostatních tříd 2 krát ročně). Důležitá a neodkladná sdělení jsou řešena okamžitě osobním kontaktem školy s rodiči. Rodiče začínajících žáků mohou získat vstupní informace o škole na schůzce konané v červnu před nástupem žáků do školy. Pro další informovanost rodičů jsou zavedeny konzultace učitelů v odpoledních hodinách.

K informovanosti veřejnosti slouží schůzky vedení školy s rodiči žáků základních škol ve městě, zprávy v tisku (např. Lanškrounský zpravodaj). Škola se prezentuje na veřejnosti i pořádáním dalších akcí, např. spolupřátelská činnost při organizování městské literární soutěže mládeže, pořadatelství při sportovních akcích města, divadelním představením žáků školy pro veřejnost a ostatní školy, organizováním studentského majálesu.

Dalším zdrojem informací pro širokou veřejnost je výroční zpráva školy, která je vypracovaná ve dvou variantách. První varianta má statistický charakter a je zpracovaná dle požadavku Školského úřadu v Ústí nad Orlicí. Druhá varianta má obsáhlejší charakter, vhodnou grafickou úpravu a je doplněna ukázkami literárních prací žáků školy. Obě varianty výroční zprávy postihují všechny náležitosti předepsané § 17e, odst. 2 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Organizování je velmi dobré.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení školy vytváří dobré podmínky pro uplatnění iniciativy a tvořivosti všech zaměstnanců. Odborná a pedagogická způsobilost pedagogických pracovníků je využívána v maximální možné míře. Kontrolou dokladů o dosaženém vzdělání učitelů a jejich úvazků pro školní rok 1999/2000 bylo zjištěno, že z celkového množství týdenních vyučovacích hodin povinných, volitelných a nepovinných předmětů je odborně a pedagogicky způsobilými učiteli odučeno 92 % vyučovacích hodin.

Složení pedagogického sboru je z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti příznivé a umožňuje plnit cíle vzdělávacího programu školy.

Ředitelství podporuje účast učitelů na vzdělávacích akcích, které pořádá Pedagogické centrum v Hradci Králové a Služba škole (pedagogické centrum) v Ústí nad Orlicí pro vyučující nižších ročníků víceletého studia, popř. další akreditované instituce. Účast na vzdělávacích akcích je limitována finančními prostředky školy.

Začínající učitelé pracují pod vedením zkušeného kolegy; pedagogové, kteří nemají pro výuku některého předmětu odbornou způsobilost mají určeného konzultanta s příslušnou odbornou způsobilostí.

Systém pravidelného hodnocení pracovníků je vytvořen, pro přiznání osobních příplatků a udělování mimořádných odměn jsou vypracovaná kritéria, se kterými jsou zaměstnanci školy seznámeni.

Ve škole se začíná zavádět systém pravidelného sebehodnocení, který spočívá v analyzování výsledků přijímacího řízení na vysoké školy, vyhodnocování úspěšnosti žáků ve srovnávacích

testech (SCIO, Kalibro), v Sondě MATURANT, ve srovnávacích hospitacích vyučujících stejných předmětů v paralelních třídách.

Oblast vedení a motivování je velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Ředitelka vypracovala pro školní rok 1999/2000 „Systém kontrolní a hospitační činnosti“, který vymezuje oblasti vnitřní kontroly obou vedoucích pracovníků.

Oblast vnitřní kontroly ředitelky:

- hospitační činnost u vyučujících přírodovědných předmětů
- kontrola a vedení předmětových komisí matematiky a přírodovědných předmětů
- kontrola práce výchovného poradce
- kontrola výkonu dozoru pedagogických pracovníků
- kontrola pedagogické dokumentace pro maturitní zkoušky, dokumentace přijímacího řízení
- kontrola hospodářské dokumentace, pokladního deníku
- kontrola hospodaření s majetkem školy
- kontrolní činnost u provozních pracovníků

Oblast vnitřní kontroly zástupce ředitele:

- hospitační činnost u vyučujících humanitních předmětů a „výchov“
- kontrola a vedení předmětových komisí českého jazyka, cizích jazyků, společenskovedních předmětů a tělesné výchovy
- kontrola pedagogické dokumentace (třídní knihy, třídní výkazy)
- kontrola výkonu dozoru pedagogických pracovníků
- kontrolní činnost v průběhu maturitních zkoušek, organizace maturitních zkoušek
- kontrola práce komise BOZP a inventarizační komise
- kontrolní činnost u provozních zaměstnanců

Výsledky běžné kontrolní činnosti jsou projednávány každý týden na schůzkách pedagogických pracovníků s vedením školy, na pedagogických radách, které se konají 6 krát za školní rok.

Závěry z hospitační činnosti ředitelky, zástupce ředitele a ze srovnávacích hospitací učitelů stejných předmětů v paralelních třídách jsou analyzovány v rámci systému sebehodnocení školy.

Kontrolní mechanismy vedení školy jsou velmi dobré.

Hodnocení kvality řízení

Celkově je kvalita řízení velmi dobrá.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy

Vedení školy podporuje své žáky v účasti na různých soutěžích, přehlídkách, olympiádách a ve středoškolské odborné činnosti (SOČ). Ve školním roce 1998/99 byly mimoškolní aktivity žáků velmi bohaté.

Škola obsadila v celostátním kole SOČ 6. místo, v oblastním kole SOČ 1. a 8. místo, v okresním kole tři 1. místa.

Žáci školy úspěšně řešili olympiády v národním kole z ekologie, v zemském kole z latiny, v oblastním kole z českého jazyka, matematiky, fyziky, chemie, biologie, ekologie, v okresním kole z českého jazyka, matematiky, fyziky, biologie a mineralogie.

Významných úspěchů dosáhli i v dalších oblastních soutěžích, např. Hradecká juniorka (psaní strojem), Župní přebor MSKA (karate), sportovní hry (volejbal); v okresních soutěžích, např. konverzační soutěž v anglickém jazyce, konverzační soutěž v německém jazyce, soutěž mladých historiků, soutěž v poznávání rostlin, soutěž v poznávání živočichů (u obou soutěží dobré umístění i v okrskovém kole), sportovní hry (kopaň).

Škola podporuje rozvíjení estetických potřeb žáků tvořivými aktivitami, organizuje zájezdy do divadla, žáci nastudovali v minulém školním roce divadelní představení Vest pocket revue, pro žáky posledních ročníků je pořádán maturitní ples, každý rok se uskutečňuje studentský majáles atd.

Ve škole jsou oceňovány i úspěchy žáků v mimoškolních aktivitách a využívány k motivování a stimulovali ostatních.

Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy bylo velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina MŠMT ČR čj. 12.397/92-24 ze dne 10. února 1992 s platností od 1. září 1991.
- Změna zřizovací listiny (Dodatek č. 2) čj. 34 461/98-21 ze dne 14. prosince 1998 s účinností od 1. ledna 1999.
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol čj. 32 725/98-21 ze dne 3. prosince 1998.
- Učební plán gymnázia se čtyřletým studijním cyklem čj. 25 049/95-21-23 s platností od 1. září 1996.
- Učební plán gymnázia se čtyřletým studijním cyklem čj. 20 595/99-22 s platností od 1. září 1999 počínaje 1. ročníkem.
- Generalizovaný učební plán gymnázia s osmiletým studijním cyklem čj. 25 048/95-21-23 s platností od 1. září 1996.
- Generalizovaný učební plán gymnázia s osmiletým studijním cyklem čj. 20 594/99-22 s platností od 1. září 1999.
- Výroční zpráva za školní rok 1998/99.
- Třídní knihy hospitovaných tříd.
- Třídní výkazy tříd 1.A, 2.A, 3.A, 4.A, 5.A, 6.A, 7.A, 1.r., 2.r., 3.r.

- Personální dokumentace pedagogických pracovníků - doklady o vzdělání.
- Protokoly o přijímacím řízení pro školní rok 1999/2000.
- Výkazy a protokoly o ukončování studia tříd 7.A a 4. ročník.
- Protokoly o opravných a komisionálních zkouškách za školní rok 1998/99.
- Tematické plány všech vyučujících.
- Protokoly žáků z laboratorních cvičení z fyziky třídy 6.A.
- Rozvrh hodin školního roku 1999/2000.
- Plán práce na školní rok 1999/2000.
- Systém kontrolní a hospitační činnosti pro vedoucí pracovníky.
- Výsledky Sondy MATURANT 98 a MATURANT 99.
- Výsledky srovnávacích testů SCIO, KALIBRO.
- Vnitřní řád školy.
- Záznamy z pedagogických rad.
- Kritéria pro přiznání osobního příplatku pedagogickým pracovníkům.
- Kritéria pro udělování mimořádných odměn pedagogickým pracovníkům.
- Protokol ŠÚ Ústí nad Orlicí č. 27 kontroly hospodaření s majetkem, prostředky státního rozpočtu a dodržování obecně závazných předpisů pro zacházení s prostředky státního rozpočtu (zpracován dne 3. května 1999).
- Hospitační záznamy z hospitovaných hodin.

ZÁVĚR

Škola má srozumitelně stanovenou koncepci pedagogické práce, která je realizována. Efektivní řízení školy umožňuje propracovaný systém výchovně vzdělávacího procesu a organizace provozu školy. Z hlediska úrovně výsledků učení dosahuje škola dobrých výsledků, jak podle počtu přijatých uchazečů na vysoké školy (ve školním roce 1998/99 bylo přijato 84 % absolventů sedmiletého studia a 36 % absolventů čtyřletého studia), tak podle studijních výsledků i podle úspěchů v mimoškolních aktivitách.

Pozitiva

- Dobré vztahy mezi vedením školy a ostatními pracovníky, nestresující atmosféra v kolektivu pedagogických pracovníků.
- Velmi dobré výsledky Sondy MATURANT 98 a 99.
- Citlivá výzdoba tříd a společných prostor ve škole.
- Bohaté mimoškolní aktivity žáků, výrazné úspěchy v řadě soutěží a olympiád.

Negativa

- Zázemí pro výuku chemie.

Během inspekční činnosti nebylo zjištěno neefektivní využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu.

Na základě hodnocení kvality vzdělávání, kvality řízení a dalších významných zjištění je škola velmi dobrá.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	RNDr. Radmila Hýblová	Dr. Hýblová Radmila, v. r.
Členové týmu	Ing. Jan Černý	Ing. Jan Černý, v. r.
	Ing. Jarmil Feltl	Ing. jarmil Feltl, v. r.
Externí spolupracovníci	Mgr. Stanislav Beneš, Ivan Havlík, Mgr. Luboš Mikyska, PhDr. Petr Poldauf	

V Ústí nad Orlicí dne 4. listopadu 1999

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 11. listopadu 1999

Razítko

Ředitelka školy	Podpis
RNDr. Věra Šverclová	Věra Šverclová, v. r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	1999-11-17	Mgr. Kučík, v. r.
Zřizovatel	1999-11-30	čj. 105 304/99-2080
Rada školy	---	---

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nepodány.